

DAUGAVPILS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS DOME

Krišjāņa Valdemāra iela 1, Daugavpils, LV-5401, tālr. 65404344, 65404399, 65404321

e-pasts: info@daugavpils.lv www.daugavpils.lv

L Ē M U M S

Daugavpilī

2025.gada 10.aprīlī

Nr. 194

(prot. Nr.7, 5.§)

Par atteikumu izsniegt atļauju atvērt totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietu un organizēt attiecīgās azartspēles Strādnieku ielā 88a, Daugavpilī

Pamatojoties uz Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrās daļas 11.punktu, 42. panta otro un trešo daļu, ar Daugavpils domes 2020.gada 24.marta saistošajiem noteikumiem Nr.12 „Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi un grafiskā daļa” apstiprināto Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma un tā sastāvā esošajiem Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem 12.12.1., 12.2.2., 299. un 338.punktu, un Daugavpils domes 2024.gada 31.oktobra saistošo noteikumu Nr.35 “Par vietām un teritorijām Daugavpilī, kurās nav atļauts organizēt azartspēles” 2.4. un 2.7.apakšpunktu, Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 6. un 14.punktu, 10.panta pirmās daļas 18.punktu, ņemot vērā Daugavpils domes Finanšu komitejas 2025.gada 3.aprīļa sēdes atzinumu, atklāti balsojot: PAR – 14 (I.Aleksejevs, A.Elksniņš, A.Gržibovskis, L.Jankovska, V.Kononovs, N.Kožanova, M.Lavrenovs, J.Lāčplēsis, I.Prelatovs, V.Sporāne-Hudojana, I.Šķinčs, M.Truskovskis, D.Valainis, A.Vasiļjevs), PRET – nav, ATTURAS – nav, P.Dzalbe nebalso, **Daugavpils valstspilsētas pašvaldības dome nolemj:**

Atteikt SIA „Olympic Casino Latvia”, reģ.Nr.40003264397, izsniegt atļauju atvērt totalizatoru un derību likmju pieņemšanas vietu un organizēt attiecīgās azartspēles Strādnieku ielā 88a, Daugavpilī.

Šo lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses.

Pielikumā: lēmuma pamatojums.

Daugavpils valstspilsētas pašvaldības
domes priekšsēdētājs

A.Elksniņš

Pielikums Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domei
2025.gada 10.aprīļa lēmumam Nr.194
„Par atteikumu izsniegt atļauju atvērt totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietu
un organizēt attiecīgās azartspēles Strādnieku ielā 88a, Daugavpilī”

Adresāts: SIA „Olympic Casino Latvia”, reģ.Nr.40003264397, juridiskā adrese: Rīga, Kronvalda
bulvāris 3, LV-1010

[1] SIA „Olympic Casino Latvia” ir iesniegusi Daugavpils valstspilsētas pašvaldībai (turpmāk – Pašvaldība) iesniegumu izsniegt atļauju atvērt totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietu un organizēt attiecīgās azartspēles Strādnieku ielā 88a, Daugavpilī (turpmāk – Spēļu zāle), kur jau notiek azartspēļu organizēšana.

Saskaņā ar Azartspēļu un izložu likuma (turpmāk – Azartspēļu likums) 42.panta trešo daļu, ja azartspēles paredzēts rīkot vietā, uz kuru nav attiecināmi šā likuma 41.panta otrajā daļā noteiktie ierobežojumi, par atļauju organizēt azartspēles katrā konkrētajā gadījumā lemj pašvaldības dome, izvērtējot to, vai azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā nerada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu.

Tātad, ja azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā rada būtisku attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu, pašvaldības dome ir tiesīga neizsniegt jaunu atļauju azartspēļu organizēšanai konkrētajā vietā.

Līdz ar to ir jāizvērtē, vai azartspēļu - totalizatora un derību likmju pieņemšanas, organizēšana šajā konkrētajā vietā – Strādnieku ielā 88a, Daugavpilī, nerada pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu.

Daugavpils dome (turpmāk – Dome) ar 2025.gada 10.aprīļa lēmumu Nr.193 „Par atļaujas atvērt spēļu zāli un organizēt attiecīgās azartspēles Strādnieku ielā 88a, Daugavpilī, atcelšanu” (turpmāk – Lēmums Nr.193) atcēla Daugavpils pilsētas domes 2012.gada 26.aprīļa lēmuma Nr.200 1.punktu, ar kuru SIA „GARKALNS”, reģ.Nr.40103038717 (pašlaik SIA „Olympic Casino Latvia”, reģ.Nr.40003264397) tika izsniegta atļauja spēļu zāles atvēršanai un attiecīgo azartspēļu organizēšanai Strādnieku ielā 88a, Daugavpilī, pamatojoties uz Azartspēļu likuma 42.panta sesto daļu.

Savukārt Azartspēļu likuma 42.panta sestā daļa nosaka - ja azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā rada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu, pašvaldības dome ar motivētu lēmumu ir tiesīga atcelt izsniegto atļauju atvērt kazino, spēļu zāli, bingo zāli, totalizatoru vai derību likmju pieņemšanas vietu un organizēt attiecīgās azartspēles konkrētajās telpās. Saskaņā ar šā panta septīto daļu šā panta sestajā daļā minētajā gadījumā pašvaldības izsniegtā atļauja atvērt kazino, spēļu zāli, bingo zāli, totalizatoru vai derību likmju pieņemšanas vietu un organizēt attiecīgās azartspēles konkrētajās telpās zaudē spēku pēc pieciem gadiem, skaitot no attiecīgā domes lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Līdz ar to Dome, pieņemot Lēmumu Nr.193, jau izvērtēja un konstatēja būtisku iedzīvotāju interešu aizskārumu konkrētajā vietā – Strādnieku ielā 88a, Daugavpilī.

Pašvaldības novērtējumam attiecībā uz totalizatora un derību organizēšanas vietu atvēršanu izvirzāmas tādas pašas prasības, kā lemjot par atļaujām citu azartspēļu gadījumā. Tas nozīmē, ka pašvaldībai, piepildot ar saturu nenoteikto juridisko jēdzienu „būtisks valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumš”, visi konkrēto vietu raksturojošie apstākļi jāvērtē kompleksi, vienlaikus raugoties, vai azartspēļu pakalpojumu sniegšanas iespēja attiecīgajā administratīvajā teritorijā faktiski netiek izslēgta, pamatojot šādu lēmumu ar vispārīgu vērtību aizsardzību¹.

Gan derības, gan totalizators tiek definētas kā azartspēles (Azartspēļu un izložu likuma 1.panta 5. un 18.punkts). Tātad tās netiek izslēgtas no to spēļu loka, kuru sekas var morāli un finansiāli kaitēt indivīdam un sabiedrībai².

Līdz ar minēto Lēmumā Nr.193 izdarītais izvērtējums attiecībā uz būtisku iedzīvotāju interešu aizskārumu Spēļu zāles atrašanās vietā attiecināms gan uz spēļu automātu spēļu organizēšanu, gan uz totalizatora un derību likmju pieņemšanas organizēšanu, jo totalizatoru un derības Adresāts plāno organizēt Spēļu zālē.

Lēmums Nr.193 pamatots ar turpmāk minētajiem apsvērumiem un argumentiem.

[2] Saskaņā ar Satversmes tiesas noteikto³ Azartspēļu un izložu likums ļauj pašvaldībai lemt par azartspēļu organizēšanas ierobežošanu tās administratīvajā teritorijā trijos veidos. Pašvaldība var: 1) noteikt attiecīgus teritorijas izmantošanas aprobežojumus teritorijas plānojumā; 2) pieņemt individuālu lēmumu par atļauju organizēt azartspēles, katrā konkrētajā gadījumā izvērtējot to, vai azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā nerada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu; 3) pieņemt saistošos noteikumus, kuros tā papildus jau likumdevēja noteiktajām vietām un teritorijām, kurās azartspēles nav atļauts organizēt, nosaka vēl citas šāda veida vietas un teritorijas. Turklāt minētie azartspēļu organizēšanas ierobežošanas veidi nevis izslēdz, bet gan papildina cits citu. Proti, visi šie tiesiskie risinājumi var darboties līdztekus un nodrošināt jēgpilnu azartspēļu izplatības kontroli (sal. sk. Satversmes tiesas 2019.gada 16.maija sprieduma lietā Nr.2018-17-03 18.5.punktu)."

[3] Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 18.punkts nosaka domes kompetenci lemt par azartspēļu organizēšanas vietu atļaušanu vai aizliegšanu pašvaldības administratīvajā teritorijā.

[4] 2024.gada 31.oktobrī Dome, pamatojoties uz Azartspēļu likuma 42.panta desmito daļu, ir pieņēmusi saistošos noteikumus Nr.35 "Par vietām un teritorijām Daugavpilī, kurās nav atļauts organizēt azartspēles" (turpmāk – saistošie noteikumi Nr.35).

¹ sk. Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2019.gada 9.aprīļa spriedumu lietā Nr. A420154016, SKA-407/2019

² turpat, [8] punkts

³ Satversmes tiesas 2023.gada 20.aprīļa sprieduma lietā Nr.2022-13-05 2.punkts

Dome ir nolēmusi, ka Pašvaldības administratīvajā teritorijā azartspēles nav atļauts organizēt vietās un teritorijās, kur azartspēļu zāles galvenā ieeja atrodas tuvāk par 150 metriem rādiusā līdz šādu ēku tuvākajai ieejai:

- ēka, kurā atrodas pašvaldības iestāde vai kapitālsabiedrība, kurā pašvaldībai pieder vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu;
- ēka, kurā atrodas baznīca, lūgšanas nams, kulta celtnes;
- ēka, kurā atrodas izglītības iestāde;
- ēka, kurā atrodas pasta struktūrvienība;
- ēka, kurā atrodas kredītiestāde;
- ēka, kurā atrodas sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanas vieta;
- daudzdzīvokļu dzīvojamā māja;
- ēka, kurā atrodas dienesta viesnīca;
- ēka, kurā atrodas sporta izglītības iestāde.

Līdz ar to Dome atbilstoši savai kompetencei noteica konkrētās vietas pašvaldības teritorijā, kurās azartspēles nav atļauts organizēt, veicot šo vietu izvērtējumu un to atspoguļojot saistošo noteikumu Nr.35 paskaidrojuma rakstā.

Saistošie noteikumi ir pašvaldības domes izpildu varas instruments, ar kura palīdzību dome var organizēt savu autonomo funkciju izpildi un noregulēt citus jautājumus, ja likums vai Ministru kabineta noteikumi ir pašvaldību tam pilnvarējuši (sk. Satversmes tiesas 2018.gada 15.novembra sprieduma lietā Nr.2018-07-05 15.2.punktu)⁴.

[5] Saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr.35 2.4. apakšpunktu azartspēles nav atļauts organizēt vietās un teritorijās, kur azartspēļu zāles galvenā ieeja atrodas tuvāk par 150 metriem rādiusā līdz ēkai, kurā atrodas pasta struktūrvienība; 2.7.apakšpunktu - azartspēles nav atļauts organizēt vietās un teritorijās, kur azartspēļu zāles galvenā ieeja atrodas tuvāk par 150 metriem rādiusā līdz daudzdzīvokļu dzīvojamajai mājai.

Tātad Pašvaldībai nav tiesiska pamata atbilstoši saistošajiem noteikumiem Nr.35 izdot Adresātam atļauju atvērt totalizatora un derību likmju pieņemšanas vietu un organizēt attiecīgās azartspēles Strādnieku ielā 88a, Daugavpilī, jo daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas 18.novembra ielā 188, Strādnieku ielā 82, 88, 90, 101, 105, Bauskas ielā 101, 103, 107, 108, 109, 112, Valkas ielā 5 un Daugavpils 17.pasta nodaļa atrodas tuvāk kā 150 attālumā no Spēļu zāles.

[6] Saistošo noteikumu Nr.35 3.punktā Domes deputāti nolēmuši izvērtēt līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai izsniegto atļauju par azartspēļu organizēšanu atbilstību noteikumiem un atcelt tās normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ja atļaujas neatbilst normatīvo aktu prasībām.

Izpildot Domes noteikto uzdevumu, laika posmā no 2025.gada 17.februāra līdz 2025.gada 4.martam pašvaldība rīkoja iedzīvotāju aptauju, kurā aicināja paust viedokli par „Olympic Casino”

⁴ Satversmes tiesas 2019.gada 16.maija sprieduma lietā Nr.2018-17-03 18. punkts

azartspēļu zāles darbību Strādnieku ielā 88a, Daugavpilī (turpmāk - Spēļu zāle) nolūkā noskaidrot, vai Spēļu zāle rada iedzīvotāju interešu aizskārumu (apdraud iedzīvotāju drošību, sabiedrisko kārtību, naktsmieru, veicina azartspēļu atkarības veidošanos).⁵

Nemot vērā to, ka šajā apkaimē atrodas divas spēļu zāles – spēļu zāle 18.novembra ielā 186a un spēļu zāle Strādnieku ielā 88a, kas atrodas viena no otras 200 metru attālumā un 150 metru rādiuss no abām zālēm pārklājas, tādējādi aptauja tika veikta vienlaicīgi par abām spēļu zālēm, ievērojot vienlīdzības principu.

Aptaujas anketas bija pieejamas dzīvojamo māju, kas atrodas 150 metru rādiusā no Spēļu zāles un 150 metru rādiusā no spēļu zāles 18.novembra ielā 186a, dzīvokļu īpašnieku pastkastītēs, kā arī pašvaldības Informācijas birojā. Sniegt viedokli tika aicināti visi interesenti.

No iedzīvotāju atbildēm izriet, ka iedzīvotāji neizšķir vienu vai otru zāli, bet uzskata, ka tās ietekmē viņu intereses. Daži iedzīvotāji tomēr bija norādījuši konkrēti par Spēļu zāli.

Apkopojot un izvērtējot aptaujas rezultātus, konstatēts sekojošais.

Gan vispārīgo noraidošu attieksmi (argumenti nav izteikti) pret azartspēlēm, gan viedokli, ka spēļu zāles vispārīgi neapdraud apkaimes iedzīvotāju drošību, naktsmieru vai citādi netraucē sabiedrisko kārtību ir izteikuši gandrīz vienāds respondentu skaits – aptuveni pa 300 respondentiem.

Savukārt 157 iedzīvotāji, kas dzīvo 150 metru attālumā no spēļu zālēm (18.novembra ielā 186, 188, 195V, Strādnieku ielā 82, 88, 90, 99, 101, 105, Liepājas ielā 6, Bauskas ielā 101, 103, 107, 108, 109, 112, Valkas ielā 5) un kas izteikuši viedokli, ka spēļu zāles apdraud apkaimes iedzīvotāju drošību, naktsmieru vai citādi traucē sabiedrisko kārtību, pāduši šādus argumentus:

- dzīvojamā mikrorajonā nav jābūt šādām iestādēm, pulcējas iereibuši cilvēki, bieži tiek izsaukta pašvaldības policija, pulcējas pie ieejas, skaļi runā, smēķē, savstarpēji konflikti;
- naktī trokšņo, izejot no kluba;
- trokšņaini iziet no spēļu zālēm un turpina tālāk ceļu;
- no rīta staigājot ar suni, redzēja divus no zāles iznākušos cilvēkus, kas blāva un izskatījās ļoti slikti, bija bail;
- skaļi un necenzēti izsaka savu pārdzīvojumu par zaudējumu;
- blakus atrodas lombards, kas palielina uzmanību zālei;
- ļoti tuvu atrodas zāles, pēc to apmeklējumiem iet uz pagalmiem, trokšņo, lieto alkoholu (Valkas ielas 5, Strādnieku ielas 101 pagalms);
- pazīst azartspēļu atkarīgos, viņu kļūst vairāk;
- rada sociālās problēmas, piesaista azartspēļu atkarīgos, ir pazīstami;
- piesaista pusaudžus, jaunus cilvēkus;
- Joker vitrīna izskatās moderni un interesanti un piesaista interesi;
- lauž tirgus nojumes;

⁵ <https://www.daugavpils.lv/pasvaldiba/aktualitates/zinas/pasvaldiba-aicina-iedzivotajus-paust-viedokli-par-cetru-spelu-zalu-darbibu>

- bērnam atņēma naudu un piekāva, bija izsaukta policija;
- stāvvietā pulcējās mašīnas, skan mūzika, troksnis;
- traucē, ka spēļu zāle pievienota dzīvojamajai mājai;
- traucē gaismas, kas blakus dzīvokļa logam;
- agresīvi cilvēki lieto alkoholu, regulāri tiek saukta policija;
- daudzi apmeklētāji lieto narkotikas tuvējās mājās, kad tos izdzen no zāles, viņi trako pagalmos;
- bail iet vakarā pēc darba uz mājām garām;
- bērni redz, ka cilvēki ienāk un iznāk no Casino;
- kārto dabiskās vajadzības ārā pie Spēļu zāles un uz dzīvojamās mājas stūriem;
- ir zināms gadījums, kad ģimene izjuka, jo nospēlēja ģimenes naudu;
- apsardze strādā pavirši;
- traucē, ka zāle uzreiz redzama, izkāpjot no tramvaja, bērni interesējas, kas ir Joker;
- atrodas tuvu tramvaja pieturai, blakus tramvaja pieturai bija redzēti asins traipi;
- naktī meklēja narkotikas;
- traucē, un blakus vēl viena zāle;
- redzēts kaimiņš pie ieejas, kurš gāja pie manis aizņemties naudu;
- traucē abas zāles,

un citus līdzīgus argumentus.

Secināms, ka iedzīvotāju ieskatā Spēļu zāle apdraud minētās apkaimes iedzīvotāju drošību, naktsmieru vai citādi traucē sabiedrisko kārtību, kā arī apdraud iedzīvotāju interesi tikt aizsargātiem no azartspēļu nelabvēlīgas ietekmes, proti – kaitē iedzīvotāju likumīgām interesēm uz drošu, labvēlīgu vidi, uz veselību, labklājību, tai skaitā finansiālo, uz aizsardzību no azartspēļu nelabvēlīgas ietekmes, būtiski skar azartspēļu spēlētāju un viņu tuvinieku aizsargājamās tiesības. Vismaz 457 Spēļu zāles tiešā tuvumā dzīvojošie iedzīvotāji izjūt azartspēļu kaitīgo ietekmi un 157 iedzīvotāji pauž konkrētus piemērus, kādā veidā viņu intereses tiek apdraudētas. Turklāt, iedzīvotāji norādījuši, ka pazīst azartspēļu atkarīgos vai arī paši izmanto spēļu zāles pakalpojumus, kā arī azartspēļu atkarīgie ir viņu kaimiņi.

[7] Satversmes tiesa 2023. gada 20. aprīļa spriedumā lietā Nr. 2022-13-05 (turpmāk – Spriedums) cita starpā 20.punktā secināja, ka:

- aizliegums organizēt azartspēles ir pamatojams nevis ar vispārīgiem apsvērumiem par azartspēļu kaitīgumu un vispārīgu norādi uz sabiedrības interesēm, bet gan ar konkrētās vietas vai teritorijas specifiskajām īpašībām, kas to padara par azartspēļu organizēšanai nepiemērotu;⁶
- pašvaldībai, ja tā nosaka vietas un teritorijas, kurās azartspēles organizēt nav atļauts, ir jāveic individuāls izvērtējums par katru no šīm vietām un teritorijām. Pašvaldībai ir jānodrošina līdzsvars starp azartspēļu organizēšanu un sabiedrības interesēm. Pieņemot saistošos noteikumus, kuros noteiktas vietas un teritorijas, kurās azartspēles organizēt nav atļauts, pašvaldībai ir pienācīgi

⁶ Satversmes tiesas 2023. gada 20. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2022-13-05 20. punkta sestā rindkopa

jāpamato, kāpēc katrā no tām azartspēļu organizēšana būtu aizliegama, ņemot vērā dažādus apstākļus, tostarp attiecīgās pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju intereses⁷.

[8] Papildus Azartspēļu likumā noteiktajiem azartspēļu organizēšanas ierobežojumiem pašvaldība, izvērtējot konkrētās teritorijas apbūvi un infrastruktūras objektu izvietojumu, var liegt azartspēļu organizēšanu, piemēram, izglītības, kultūras, sporta iestāžu un kompleksu, aktīvās atpūtas un bērnu rotaļlaukumu tuvumā. Tāpat azartspēļu organizēšanas ierobežojumus pēc attiecīga izvērtējuma var noteikt teritorijās ar augstu sabiedrības kustības intensitāti, piemēram, sabiedriskā transporta pieturvietu tuvumā, kā arī mazstāvu un daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijās⁸.

[9] Spēļu zāle atrodas Daugavpils Jaunbūves apkaimē, kas ir pilsētas guļamrajons - *pilsētas daļa, kur ir gandrīz tikai dzīvojamās ēkas un maz darba iespēju* (sk.Tezaurs). Jo vairāk tā atrodas apkaimes centrā, pie tramvaju pieturas.

Atbilstoši Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma un tā sastāvā esošajiem Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – TIAN), kas apstiprināti ar Daugavpils domes 2020.gada 24.marta saistošajiem noteikumiem Nr.12 „Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi un grafiskā daļa”⁹ noteiktajām funkcionālajām zonām minētās apkaimes teritorijas funkcionālais zonējums lielākoties ir daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” 30.punktam - daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD) ir funkcionālā zona ar apbūvi no četriem un vairāk stāviem, ko nosaka, lai nodrošinātu mājokļa funkciju, paredzot atbilstošu infrastruktūru; 31.punktam - Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas galvenais izmantošanas veids ir daudzdzīvokļu māju apbūve.

Tas nozīmē, ka Spēļu zāle atrodas blīvi apdzīvotā vietā un tās atrašanās konkrētajā vietā būtiski ietekmē lielas iedzīvotāju daļas ikdienas dzīvi.

Turklāt, šajā nelielajā, blīvi apdzīvotajā mikrorajonā, vien 200 metru attālumā atrodas vēl viena spēļu zāle, līdz ar to azartspēļu negatīvās sekas šā mikrorajona iedzīvotājiem dubultojas, jo arī iespēja spēlēt ir dubulta. Ja cilvēks pakļaujas tūlītējai vēlmei spēlēt azartspēles, ejot Spēļu zālei garām vai arī uzturoties savā dzīvesvietā, viņš jebkurā laikā viegli un ātri, pat neaizdomājoties, bez īpašām pūlēm, var nokļūt azartspēļu vietā, vienkārši izejot no mājām.

Spēļu zāle atrodas apkaimes centrā, te koncentrētas pakalpojumu sniegšanas vietas, ko apmeklē visas apkaimes iedzīvotāji, kā arī blakus esošo apkaimju iedzīvotāji, un proti:

Spēļu zāle atrodas:

- 220 metru attālumā no pašvaldības iestādes “Sociālais dienests” klientu apkalpošanas punkts Liepājas ielā 4,

⁷ turpat, 11.rindkopa

⁸ Satversmes tiesas 2024.gada 4.aprīļa sprieduma lietā Nr. 2023-27-03 14.3.punkts

⁹ https://www.daugavpils.lv/assets/upload/manager/Buvvalde/2020_TIAN_20200325_1238.pdf

- 220 metru attālumā no pašvaldības iestādes “Sociālais dienests” Dienas centra “Saskarsme” Liepājas ielā 4,
- 250 metru attālumā no Daugavpils Iespēju vidusskolas;
- 200 metru attālumā no trim tramvaju un autobusu pieturām un 230 metru attālumā no autobusu pieturas;
- 550 metru attālumā no VSIA “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca”;
- 450 metru attālumā no sporta laukuma, rotaļlaukuma;
- 190 metru attālumā no doktorāta Liepājas ielā 2;
- 220 metru attālumā no medicīnas centra Valkas ielā 2a;
- netālu no aptiekām;
- pretī zemnieku zaļajam tirdziņam.

Acīmredzami, ka Spēļu zāles atrašanās vietā ikdienā ir vērojama liela iedzīvotāju, tai skaitā nepilngadīgo personu, plūsma, un līdz ar to ikdienā tieši gar Spēļu zāli pārvietojas ievērojams tuvāko apkaimju iedzīvotāju skaits un vienmēr pastāv risks, ka finanšu līdzekļi var būt iztērēti citiem, sākotnēji neplānotiem mērķiem – azartspēļu spēlēšanai, kas arī notiek, ņemot vērā iedzīvotāju aptaujas rezultātus.

Satversmes tiesa spriedumā lietā Nr. 2018-17-03 “Par Rīgas domes 2006. gada 7. februāra saistošo noteikumu Nr. 38 “Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi” 459. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. panta pirmajam, otrajam un trešajam teikumam” noteikusi, ka apstrīdētajā normā noteiktais pamattiesību ierobežojums pasargā personas no pieejas spēļu zālēm un līdz ar to arī potenciālas azartspēļu atkarības, jo spēļu zāļu pieejamība ir viens no atkarību veicinošiem faktoriem¹⁰.

Līdz ar to secināms, ka Spēļu zāle veicina azartspēļu atkarību, jo ikdienā atrodas tiešā tuvumā, viegli un ātri pieejama iedzīvotājiem.

[10] Kā arī, vērtējot iedzīvotāju interešu aizskārumu, Pašvaldība saņēma Daugavpils pilsētas pašvaldības policijas (turpmāk – pašvaldības policija) informāciju par to, ka laika posmā no 2022.gada 1.marta pašvaldības policijā tika reģistrēti izsaukumi sakarā ar kautiņiem, trokšņošanu, personu atrašanos alkohola reibuma stāvoklī, alkoholisko dzērienu lietošanu publiskā vietā un tika uzsākts administratīvā pārkāpuma process par Administratīvo sodu likuma par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā 10.pantu (par alkoholisko dzērienu vai citu apreibinošo vielu lietošanu publiskā vietā, izņemot vietas, kur alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecību patērēšanai uz vietas atļāvusi pašvaldība vai Valsts ieņēmumu dienests, vai par atrašanos publiskā vietā tādā reibuma stāvoklī, kas traucē sabiedrisko kārtību vai drošību).

Papildus pašvaldības policija informēja, ka sakarā ar vairākiem izsaukumiem uz adresi Strādnieku iela 88a, Daugavpils, ņemot vērā vairākas saņemtās sūdzības par sabiedriskās kārtības, nakts miera traucēšanu tika uzsākta papildus patrulēšana azartspēļu zāļu teritorijā. Pie blakus esošās

¹⁰ Satversmes tiesas 2019.gada 16.maija sprieduma lietā Nr.2018-17-03 [20.1]. punkts

zāles 18.Novembra iela 186a ir uzstādītas videonovērošanas kameras un notiek pastiprināta videonovērošana.

Tāpat Pašvaldība saņēma Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Dienvidlatgales iecirkņa informāciju, ka laika posmā no 2022.gada 1.marta līdz 2025.gada 4.martam Latgales reģiona pārvaldes Dienvidlatgales iecirknī (Elektroniskajā Notikumu Žurnālā) pēc adreses: Daugavpils, Strādnieku iela 88a, reģistrēti sekojoši izsaukumi: sabiedriskās kārtības traucēšana-14 izsaukumi; atrašanās alkohola reibumā sabiedriskā vietā – 12 izsaukumi; nodarījumi pret īpašumu- 4 izsaukumi; nodarījumi pret personas dzīvību un veselību -7 izsaukumi.

Savukārt Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Dienvidlatgales iecirknis sniedza informāciju, ka laika posmā no 2022.gada 1.marta līdz 2025.gada 14.februārim Latgales reģiona pārvaldes Dienvidlatgales iecirknī (Elektroniskajā Notikumu Žurnālā) pēc adreses: Daugavpils, 18.Novembra ielā 186A reģistrēti sekojoši izsaukumi: sabiedriskās kārtības traucēšana-8 izsaukumi; nodarījumi pret īpašumu-7 izsaukumi; nodarījumi pret vispārējo drošību un kārtību – 6 izsaukumi; nodarījumi pret personas dzīvību un veselību -5 izsaukumi.

Ņemot vērā, ka abas spēļu zāles atrodas 200 metru attālumā viena no otras, noziedzības līmenis šajā konkrētajā vietā ir visai augsts.

Gan Valsts policijas, gan pašvaldības policijas reģistrēto izsaukumu skaits tika samazināts, pateicoties tam, ka tika uzsākta papildus pašvaldības policijas patrulēšana azartspēļu zāļu teritorijā, uzstādītas videonovērošanas kameras un notiek pastiprināta videonovērošana.

Pašvaldības policijas un Valsts policijas sniegtā informācija liecina, ka Spēļu zāles atrašanās vietā iedzīvotāju interesēm tiek nodarīts aizskārums – tiek traucēta sabiedriskā kārtība un nakts miers, aizskartas tiesības uz drošu vidi un dzīvi. Proti, Spēļu zāles apmeklētāji un tās atrašanās vieta veicina augstu noziedzības līmeni šajā konkrētajā vietā, kur visapkārt ir daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, izglītības iestādes.

[11] Latvijas Republikas Senāts vairākās lietās ir atzinis, ka izglītības un reliģisko organizāciju tuvums ir pamatots kritērijs, jo var provocēt citastarp tieši nepilngadīgo personu interesi par azartspēlēm un tādējādi radīt kaitīgu ietekmi un pretrunas starp azartspēļu un kultūras, izglītības vai reliģisko organizāciju piedāvātajām vērtībām. Nav šaubu, ka azartspēļu un baznīcas piedāvātās vērtības nav saderīgas¹¹.

Tādējādi šo organizāciju tuvums Spēļu zālei ir pamatots kritērijs aizliegumam vai atļaujas atcelšanai.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 4.pants noteic, ka bērna tiesības tiek aizsargātas, lai sasniegtu tai skaitā šādus mērķus:

- sabiedrības interesēm atbilstošas vērtību orientācijas veidošanos un nostiprināšanos bērnā;

¹¹ Senāta 2010.gada 17.jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-227/2010 10.punkts, 2010.gada 22.jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-318/2010 14.punkts, 2010.gada 14.oktobra sprieduma lietā Nr. SKA-404/2010 8.punkts, 2012.gada 30.oktobra sprieduma lietā Nr. SKA-5/2012 10.punkts

- bērna orientāciju uz darbu kā vienīgo morāli atbalstāmo eksistences līdzekļu iegūšanas un labklājības avotu;
- bērna orientāciju uz veselīgu dzīvesveidu kā tautas izdzīvošanas objektīvu priekšnosacījumu;
- bērna drošību, kā arī viņa veselības un dzīvības maksimālu aizsardzību.

Nemot vērā, ka netālu no Spēļu zāles atrodas Daugavpils Iespēju vidusskola ar izglītības programmu īstenošanas vietu adresēm Valkas 4A, Valkas 4, Liepājas 37, Tukuma 47a, 18.novembra 197V, Pašvaldība ir pieprasījusi minētās izglītības iestādes pedagogu, izglītojamo un vecāku viedokli par spēļu zālēm, proti, vai konkrētās Joker azartspēļu zāles 18.Novembra ielā 186a un Olympic Casino azartspēļu zāles atrašanās vieta izglītības iestādes tuvumā aizskar izglītojamo intereses.

Daugavpils Iespēju vidusskola sniedza informāciju (pielikumā - Daugavpils Iespēju vidusskolas 26.03.2025. vēstule Nr.1.12/99), ka mācību procesa ietvaros Daugavpils Iespēju vidusskolā tika novadītas klases stundas 4.-12.klasēs, kuru laikā tika aktualizēti dažādi jautājumi saistībā ar azartspēlēm, atkarībām un to ietekmi. Tika iegūts 720 jauniešu viedoklis par atkarību ietekmi un konkrētās azartspēļu zāles esamību izglītības iestādes tuvumā. Jauniešu attieksme pret azartspēlēm kopumā ir negatīva. 547 jaunieši uzskata, ka azartspēļu atkarība var negatīvi ietekmēt ģimeni vai draudzību.

Uz jautājumu, vai Joker azartspēļu zāles atrašanās 18.novembra ielā 186a, izglītības iestādes tuvumā aizskar izglītojamo intereses, 50% no aptaujāto pedagogu atbild apstiprinoši, savukārt uz jautājumu, vai Olympic Casino azartspēļu zāles atrašanās Strādnieku ielā 88a izglītības iestādes tuvumā aizskar izglītojamo intereses, 51,2% pedagogu atbild apstiprinoši.

Līdz ar to puse no aptaujātajiem pedagogiem ir par skolas tuvumā esošo azartspēļu zāļu aizvēršanu vai to pārvešanu uz nomaļām pilsētas vietām, uzskata, ka tām nav jāatrodas arī guļamrajonos, kā arī ir par pilnīgu to aizvēršanu pilsētā. Tās var izraisīt vai veicināt azartspēļu atkarību, problēmas ģimenē. Pedagogi uzskata, ka ir jāierobežo reklāmas, jāveic sabiedrību izglītojošs darbs, jāveicina izpratne un sabiedrība jāinformē par lietderīgu un veselīgu brīvā laika izmantošanu un pavadīšanu.

Savukārt Daugavpils Iespēju vidusskolas padome, kuru pārstāv arī izglītojamo vecāki, pauž viedokli, ka šādas iestādes var negatīvi ietekmēt sabiedrību vairākos aspektos, piemēram, izraisīt atkarību no azartspēlēm, vai arī radīt sociālas problēmas, kad cilvēki zaudē ģimeni, tuviniekus un draugus. Tāpat vecāki uzskata, ka azartspēļu zāles apdraud bērnu drošību, nesniedz neko pozitīvu. Uzskata, ka šādām spēļu zālēm nav jāatrodas tiešā tuvumā ar skolām.

Līdz ar to secināms, ka Joker azartspēļu zāle 18. novembra ielā 186a un Spēļu zāle interesē, vilina, piesaista un tādā veidā aizskar izglītojamo intereses.

Tātad secināms, ka Spēļu zāle negatīvi ietekmē bērnu tiesību aizsardzību, jo kaitē sabiedrības interesēm atbilstošas vērtību orientācijas veidošanos un nostiprināšanos bērnā (jo izraisa bērnos interesi par azartspēlēm), traucē bērna orientācijas veidošanos uz darbu kā vienīgo

morāli atbalstāmo eksistences līdzekļu iegūšanas un labklājības avotu (jo atzīst, ka azartspēles ir naudas gūšanas avots); traucē bērna orientācijas veidošanos uz veselīgu dzīvesveidu kā tautas izdzīvošanas objektīvu priekšnosacījumu; ka arī neaizsargā bērnu drošību, viņa veselību un dzīvību.

[12] Kā noteikusi Satversmes tiesa, pašvaldība savā lēmumā atcelt atļauju atvērt spēļu zāli Rīgas vēsturiskā centra teritorijā var, pamatojot būtisku iedzīvotāju interešu aizskārumu, citstarp atsaukties arī uz Rīgas vēsturiskā centra plānojumu, kura izstrādes gaitā jau ir saskaņojusi atsevišķu personu un sabiedrības intereses. Turklāt īpašuma tiesību aprobežojumu noteikšana teritorijas plānojumā ir komersantiem labvēlīgāks risinājums, jo nodrošina komercdarbības vides paredzamību un ļauj tiem labāk plānot savu komercdarbību attiecīgajā teritorijā¹².

[12.1.] Atbilstoši Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma un tā sastāvā esošajiem Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem (turpmāk – TIAN), kas apstiprināti ar Daugavpils domes 2020.gada 24.marta saistošajiem noteikumiem Nr.12 „Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi un grafiskā daļa” (turpmāk – saistošie noteikumi Nr.12)¹³ 12. punktam visā Pašvaldības teritorijā aizliegts izveidot azartspēļu organizēšanas vietas - spēļu zāles, izņemot noteiktās vietas.

Saistošie noteikumi Nr.12 stājušies spēkā 2020.gada 1.aprīlī un īstenojami no 2020.gada 10.jūnija, un to normas netika apstrīdētas.

Atbilstoši TIAN Spēļu zāle atrodas publiskās apbūves teritorijā.

Atbilstoši TIAN 299. punktam publiskās apbūves teritorijā azartspēļu organizēšana vietās, kurās ir saņemta pašvaldības atļauja, ir atļauta līdz attiecīgā Pašvaldības lēmuma pieņemšanai par atļaujas atcelšanu.

Secināms, ka Spēļu zāles atrašanās vietā saskaņā ar TIAN organizēt azartspēles ir aizliegts.

Jānorāda, ka, pieņemot saistošos noteikumus Nr.12, teritorijas plānošanas procesā Pašvaldība jau ir izvērtējusi savas administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskāruma esību un būtiskumu, kā arī samērojusi dažādas intereses.

Proti, 2019.gada 23.maijā Daugavpils domes Attīstības komitejas sēdes laikā tika ierosināts skatīt jautājumu par priekšlikumiem teritorijas plānojuma red.3.0. saistībā ar azartspēļu zāļu darbību pilsētas teritorijā. Ar Daugavpils domes priekšsēdētāja 2019.gada 29.maija rīkojumu Nr.119 tika izveidota Sabiedriskā konsultatīvā padome, kuras sastāvā bija iekļauti sabiedrisko organizāciju, reliģisko organizāciju pārstāvji, psihologi, juristi, uzņēmēji, Daugavpils teātra pārstāvis, Daugavpils Latviešu biedrības pārstāvis. Notika Sabiedriskās konsultatīvās padomes sēdes, kuru gaitā tika izvērtēta spēļu zāļu darbības ētiskā, morālā un finansiālā ietekme gan uz pilsētas iedzīvotājiem, gan uz pilsētas budžeta ieņēmumiem. Proti, tika vērtētas iedzīvotāju tiesības

¹² Satversmes tiesas 2019.gada 16.maija sprieduma lietā Nr.2018-17-03 [20.2.3.]punkts

uz dzīvi labvēlīgā un drošā vidē, uz aizsardzību no azartspēļu nelabvēlīgās ietekmes, uz sabiedrības ilgtspējīgu attīstību, kā arī tika vērtētas azartspēļu spēlētāju un to tuvinieku tiesības un atkarības riski, spēļu zāļu pieejamība, materiāla un nemateriāla zaudējuma riski, morālās degradācijas riski utt.

Nemot vērā Sabiedriskās konsultatīvās padomes 2019.gada 8.augusta rezolūciju pilsētas domes plāna par spēļu zāļu darbības organizēšanu Daugavpils pilsētā apspriešanai, Daugavpils domes Attīstības komitejas 2019.gada 5.decembra atzinumu, 2019.gada 12.decembrī tika pieņemts Daugavpils domes lēmums Nr.772 „Par priekšlikumiem Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma redakcijai”, ar kuru tika nolemts pilnveidot Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma redakciju 2.0., papildinot teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 2.nodaļas “Prasības visas teritorijas izmantošanai” 2.2.apakšnodaļas “Visā teritorijā aizliegta izmantošana” 36.punktu (36.Visā Pašvaldības teritorijā aizliegts:) ar 36.12. un 36.13.apakšpunktu šādā redakcijā:

„36.12. izveidot azartspēļu organizēšanas vietas - spēļu zāles, izņemot gadījumus, kad spēļu zāli plānots atvērt:

36.12.1. trīs, četru vai piecu zvaigžņu viesnīcās, kuru numuru skaits nav mazāks par 15, veicot konkrētas azartspēļu organizēšanas vietas būvniecības ieceres publisko apspriešanu;

36.12.2. atsevišķi stāvošā publiskā ēkā ar kopējo platību ne mazāku par 1000 m², kuru plānots izmantot tikai spēļu zāles funkcijām vai publiskās ēkas telpu grupa ar kopējo platību ne mazāku par 1000 m², veicot konkrētas azartspēļu organizēšanas vietas būvniecības ieceres publisko apspriešanu.

36.13. izveidot azartspēļu organizēšanas vietas – kazino, izņemot gadījumus, kad kazino plānots atvērt:

36.13.1. trīs zvaigžņu viesnīcās, kuru numuru skaits nav mazāks par 15, veicot konkrētas azartspēļu organizēšanas vietas būvniecības ieceres publisko apspriešanu;

36.13.2. četru vai piecu zvaigžņu viesnīcās;

36.13.3. atsevišķi stāvošā publiskā ēkā ar kopējo platību ne mazāku par 1000 m², kuru plānots izmantot tikai kazino funkcijām vai publiskās ēkas telpu grupa ar kopējo platību ne mazāku par 1000 m², veicot konkrētas azartspēļu organizēšanas vietas būvniecības ieceres publisko apspriešanu.”, kas pašreiz ir saistošo noteikumu Nr.12 12.12.1. un 12.12.2.apakšpunktu redakcija.

Kā arī tika nolemts:

- pilnveidot Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma redakciju 2.0., papildinot TIAN 4.4.nodaļas „Publiskās apbūves teritorija” 4.4.1.5.apakšsadaļu „Citi noteikumi” ar punktu šādā redakcijā:

“Azartspēļu organizēšana vietās, kurās ir saņemta pašvaldības atļauja, ir atļauta līdz attiecīgā Pašvaldības lēmuma pieņemšanai par atļaujas atcelšanu”.

- Pilnveidot Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma redakciju 2.0., papildinot TIAN 4.5.nodaļas „Jauktas centra apbūves teritorija” 4.5.1.5.sadaļu „Citi noteikumi” ar punktu šādā redakcijā:

“Azartspēļu organizēšana vietās, kurās ir saņemta pašvaldības atļauja, ir atļauta līdz attiecīgā Pašvaldības lēmuma pieņemšanai par atļaujas atcelšanu.”

Pašreiz attiecīgi saistošo noteikumu Nr.12 TIAN 299. un 338.punkts.

[12.2.] Tātad, samērojot dažādas intereses, Pašvaldība savā administratīvajā teritorijā ir noteikusi vietas un teritorijas, kur ir atļauts organizēt azartspēles un sniegt azartspēļu pakalpojumus:

- trīs, četru vai piecu zvaigžņu viesnīcās, kuru numuru skaits nav mazāks par 15, veicot konkrētas azartspēļu organizēšanas vietas būvniecības ieceres publisko apspriešanu;
- atsevišķi stāvošā publiskā ēkā ar kopējo platību ne mazāku par 1000 m², kuru plānots izmantot tikai spēļu zāles funkcijām vai publiskās ēkas telpu grupa ar kopējo platību ne mazāku par 1000 m², veicot konkrētas azartspēļu organizēšanas vietas būvniecības ieceres publisko apspriešanu.

[12.3] Pašvaldība, ņemot vērā, ka spēļu bizness ir leģitīms komercdarbības veids un tādēļ drīkst pastāvēt pilsētā, taču izmantojot likumā noteikto kompetenci saskaņā ar pašvaldības teritorijas plānojumu noteikt zemes izmantošanu un apbūvi, uzskata par iespējamu pārstrukturēt spēļu zāļu izvietojumu administratīvajā teritorijā, nevis pavisam tās izskaust.

Satversmes tiesa noteica, ka paredzētais izņēmums, proti, tas, ka spēļu zāles ir atļauts ierīkot Rīgas vēsturiskā centra teritorijā četru un piecu zvaigžņu viesnīcās, nenostāda šajās viesnīcās darbojošās spēļu zāles privilēģētā situācijā, bet norāda uz to, ka pašvaldība ir vērtējusi ierobežojumu un atzinusi, ka pieļaujams izņēmums no tā. Satversmes tiesa atzina, ka spēļu zāles, kas atrodas viesnīcās, ir orientētas galvenokārt uz to iemītnieku – tūristu – izklaidi un visbiežāk garāmgājējiem nav manāmas.¹⁴

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka pašvaldībai ir tiesības noteikt teritorijas plānojumā dažādus īpašuma tiesību aprobežojumus saskaņā ar teritorijas plānojumā paredzētajiem teritorijas attīstības virzieniem un sabiedrības vairākuma vēlmēm attiecībā uz teritorijas turpmāko attīstību. Teritorijas plānošanas jomā ir pieļaujama personas pamattiesību ierobežošana arī uz pašvaldības saistošo noteikumu pamata.¹⁵

Teritorijas plānojums ir viens no galvenajiem pašvaldības plānošanas dokumentiem, ar kura palīdzību pašvaldība nosaka savas teritorijas turpmāko attīstību un saskaņo dažādas sabiedrības intereses.

No Pašvaldības teritorijas plānojuma izriet, ka attiecībā uz azartspēļu organizēšanu turpmākā šādas darbības veikšana iespējama īpaši noteiktajās vietās, kur nepastāv vai ir samazināts azartspēļu atkarību radošs risks.

Atbilstoši Azartspēļu un izložu likuma 2. panta pirmajai daļai šī likuma viens no galvenajiem mērķiem ir nodrošināt sabiedrības interešu un spēlētāju tiesību aizsardzību tādējādi, lai, samazinot azartspēļu izplatību un sabiedrisko pieejamību, kā arī paaugstinot šīs nozares piedāvāto pakalpojumu kvalitāti un drošuma prasības, pēc iespējas novērstu iespējamo azartspēļu atkarības rašanos un tādējādi mazinātu gan sabiedrības veselības apdraudējuma risku, gan sociālos

¹⁴ Satversmes tiesa 2019.gada 16.maija sprieduma lietā Nr.2018-17-03 [20.2.1.] punkts

¹⁵ Satversmes tiesas 2007.gada 26.aprīļa sprieduma lietā Nr.2006-38-03 13.punkts, 2008.gada 12.novembra sprieduma lietā Nr.2008-05-03 9.1.punkts un 2009.gada 19.novembra sprieduma lietā Nr.2009-09-03 13.punkts

riskus. Šī mērķa sasniegšanā jānodrošina saprātīgs līdzsvars starp azartspēļu kā izklaides pasākumu organizēšanu un sabiedrības interesēm, tostarp personu tiesību aizsardzība, apzinoties, ka azartspēļu nozares piedāvātie pakalpojumi ietver paaugstinātu risku indivīdam un sabiedrībai kopumā un ka azartspēļu plaša pieejamība ir azartspēļu atkarību veicinošs faktors¹⁶.

[13] Veselības ministrija 2019. gadā publicējusi pētījuma "Pētījums par procesu atkarību (azartspēļu, sociālo mediju, datorspēļu atkarība) izplatību Latvijas iedzīvotāju vidū un to ietekmējošiem riska faktoriem" gala ziņojumu¹⁷ (turpmāk - Pētījums).

Pētījumā cita starpā konstatēts:

- Augstāks atbalstītāju loks ir risinājumam, ka azartspēles un loterijas būtu jāatļauj organizēt tikai atsevišķās norādītās pilsētas zonās, lai ierobežotu to pieejamību – to atbalsta 77% respondentu, bet neatbalsta 12%¹⁸;
- Latvijā no azartspēlēm dažādā pakāpē varētu ciest 79 119 personas 15-64 gadu vecumā, no tām 16 162 problēmas ir smagākajā pakāpē¹⁹;
- viens no efektīvākajiem pasākumiem spēlēšanas ierobežošanai gan starptautiskajā pieredzē, gan ekspertu un pašu spēlētāju perspektīvā ir pieejamības mazināšana²⁰;
- spēlētāji ar problēmām norāda, ka spēļu zāļu tīkli atrodas tik tuvu mājām, ka nav iespējams izvairīties no vizuāla kontakta²¹;
- eksperti intervijās norāda, ka procesu atkarība bieži ir cieši saistīta ar vielu atkarības procesiem²²;
- saikne var būt gan saistīta ar personas noslieci uz atkarību, jo tām ir vienots patofizioloģiskais mehānisms, gan tās sociālu un kulturālu veicināšanu, piemēram, ar spēļu zāles kultūru, netieši veicinot alkohola lietošanu un smēķēšanu²³;
- jaunieši ir viena no visievainojamākajām grupām visu procesu gadījumos, turklāt jauniešiem biežāk ir maldīgs priekšstats par problēmu smagumu un kritiskāks skatījums uz pieejamību ierobežojošiem pasākumiem. Latvijā ir salīdzinoši zems azartspēļu spēlēšanas uzsākšanas vecums.²⁴

Ministru kabineta 2021. gada 14. jūlija rīkojuma Nr. 509 "Par Azartspēļu un izložu politikas pamatnostādņēm 2021.-2027. gadam" (turpmāk - Pamatnostādnes) 1.pielikuma 4.sadaļā „Azartspēļu un izložu pieejamība, darbības vietas un to regulēšana” norādīts, ka pētījumi ir apliecinājuši, ka azartspēļu norises vietu attālumam līdz iedzīvotāju dzīves vietai ir statistiski nozīmīga saikne ar paredzamo problemātisko paradumu izplatību pieaugušo populācijā. Iedzīvotājiem, kuri dzīvo 16 km rādiusā no spēļu zālēm vai kazino, pastāv divas reizes augstāks

¹⁶ Satversmes tiesas 16.05.2019. sprieduma lietā Nr. 2018-17-03 18.3. un 19.4. punkts

¹⁷ pieejams: <https://esparveselibu.lv/sites/default/files/2020-04/Petijums-par-azartspelu-socialo-mediju-datorspelu-un-citu-procesu-atkaribu-izplatibu-Latvija.pdf>,

¹⁸ Pētījuma 5.lpp.

¹⁹ Pētījuma 124.lpp.

²⁰ Pētījuma 42.lpp.

²¹ Pētījuma 47.lpp.

²² Pētījuma 82.lpp.

²³ Pētījuma 82.lpp.

²⁴ Pētījuma 12.lpp.

problemātisku spēlēšanas paradumu attīstības risks nekā iedzīvotājiem, kuri dzīvo lielākā attālumā. Šis risks visaugstākais ir 30 gadus vecu, kā arī vecāku iedzīvotāju vidū²⁵.

Personas, kas iesaistās azartspēlēs, ir pakļautas riskam, ka var ar šīm spēlēm pārmērīgi aizrauties. Pētījumi liecina, ka attālumam no azartspēļu organizēšanas vietām līdz iedzīvotāju dzīvesvietai ir nozīmīga saikne ar atkarību izraisošo paradumu izplatību. Šajā ziņā ir konstatējama arī saikne ar azartspēļu organizēšanas vietu vizuālo noformējumu, kas var būtiski ietekmēt spēlētāju rīcību. Azartspēļu organizēšanas vietu fasāžu noformējumā izmantotie gaismas efekti var piesaistīt pastiprinātu uzmanību. Nepilngadīgām personām var veidoties priekšstats par azartspēlēm kā dabisku brīvā laika pavadīšanas veidu. Cilvēkiem, kuri dzīvo azartspēļu organizēšanas vietu tuvumā, atkarību izraisošu spēlēšanas paradumu attīstības risks ir divas reizes augstāks nekā cilvēkiem, kuri dzīvo tālāk no šīm vietām.²⁶

Ārsts Pēteris Apinis min:

„Azartspēles nav vienkārša brīvā laika pavadīšana, tā ir veselībai kaitīga atkarību izraisoša uzvedība, kas rada slimības un saīsina cilvēka dzīvi. (..) Tēze, ko minēja gan Eiropas komisijas prezidente, gan Lancet (medicīnas žurnāls) [Sabiedrības veselības] komisija – azartspēles sabiedrības veselībai kaitē krietni plašāk nekā pieņemts uzskatīt – tās ietekmē ne tikai indivīda veselību un labklājību, bet arī viņa attiecības, ietekmē ģimeni un kopienas, radot iespējamās sekas mūža garumā. Azartspēles padziļina nevienlīdzību veselības jomā. (..) Komisija aicina visās valstīs ieviest efektīvu azartspēļu regulējumu, kas ietvertu azartspēļu ietekmes mazināšanu, aizliedzot vai ierobežojot to pieejamību, veicināšanu, tirdzniecību un sponsorēšanu.

(..) Starptautiskajā slimību I 1. klasifikatorā azartspēļu atkarība ir definēta kā smaga slimība, un tai ir konkrēts sliekšnis.”²⁷

Līdz ar to ir vispāratzīts fakts, ka azartspēles ir kaitīga, atkarību izraisoša brīvā laika pavadīšanas nodarbe.

Nemot vērā minēto un pašvaldības kompetenci gādāt par iedzīvotāju veselību saskaņā ar Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 6.punktu, pašvaldībai ir pienākums veikt pasākumus azartspēļu atkarības rašanās risku mazināšanai.

[14] Jānorāda, ka Adresātam nodrošināta iespēja turpināt veikt savu uzņemjdarbību citā, atļautā vietā pašvaldības teritorijā, kur minimizēti riski iedzīvotāju interesēm (atbilstoši saistošajiem noteikumiem Nr.12).

²⁵ <https://likumi.lv/ta/id/324799-par-azartspelu-un-izlozu-politikas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam>

²⁶ sk. Ministru kabineta 2021.gada 14.jūlija rīkojumu Nr.509 “Par Azartspēļu un izložu politikas pamatnostādņem 2021.–2027. gadam”

²⁷ <https://www.la.lv/peteris-apinis-par-azartspelu-ierobezosanu-pasaule-eiropa-un-latvija-tai-skaita-budzeta-planojot-lielakus-nodoklus-no-azartspelem>

[15] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmajai daļai, lemjot par tāda administratīvā akta izdošanu, kurš varētu būt nelabvēlīgs adresātam vai trešajai personai, Pašvaldība noskaidroja un izvērtēja Adresāta viedokli un argumentus šajā lietā.

Adresāts 2025.gada 08.aprīļa vēstulē Nr.76/1-3 norādīja, ka nepiekrīt lēmuma projektam. Uzskata, ka apsvērumi, kas plaši aprakstīti lēmuma projektā, nav pietiekami, lai būtu uzskatāms, ka azartspēļu organizēšanas aizliegums ir ieviests pamatoti un balstoties uz tik ievērojamu sabiedrības interesi, kuras aizsardzībai būtu nepieciešami tik krasi ierobežojumi.

Adresāts lūdz izsniegt atļauju atvērt totalizatoru un derību likmju pieņemšanas vietu un organizēt attiecīgās azartspēles Strādnieku ielā 88a, Daugavpilī.

Adresāta sniegtais viedoklis nav pamatots šajā lēmumā minēto apsvērumu un argumentu dēļ.

Papildus norādāms, ka likumdevējs, pieņemot Azartspēļu un izložu likuma grozījumus, kas stājās spēkā 2006.gada 4.jūlijā, vērtējis situāciju azartspēļu nozarē kopumā. Saeima atzinusi, ka līdzšinējais regulējums nav pietiekams, novērojama sabiedrības nelabvēlīga un neapmierināta attieksme pret azartspēlēm kā uzņēmējdarbības veidu, un ir nepieciešams izvirzīt un noteikt paaugstinātas ierobežojošas prasības pret šo nozari (8.Saeimas likumprojekta Nr.1419 „Azartspēļu un izložu likums” anotācija http://saeima.lv/L_Saeima8/index.htm).

Pieņemot šo administratīvo aktu, pašvaldība tai skaitā darbojas preventīvi, izvērtējot Spēļu zāles radītos riskus, jo saskaņā ar Pašvaldību likuma 2.panta pirmo daļu pašvaldība patstāvīgi nodrošina tai tiesību aktos noteikto funkciju un uzdevumu izpildi savas administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs un ir atbildīga par to.

[16] Ņemot vērā iepriekšminēto un pamatojoties uz Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 6. un 14.punktu, 10.panta pirmās daļas 18.punktu, Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrās daļas 11.punktu, 42. panta otro un trešo daļu, ar Daugavpils domes 2020.gada 24.marta saistošajiem noteikumiem Nr.12 „Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi un grafiskā daļa” apstiprināto Daugavpils pilsētas teritorijas plānojuma un tā sastāvā esošajiem Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem 12.12.1., 12.12.2., 299. un 338.punktu, un Daugavpils domes 2024.gada 31.oktobra saistošo noteikumu Nr.35 “Par vietām un teritorijām Daugavpilī, kurās nav atļauts organizēt azartspēles” 2.4., 2.7.apakšpunktu, Daugavpils valstspilsētas pašvaldības dome nolemj:

Atteikt SIA „Olympic Casino Latvia”, reģ.Nr.40003264397, izsniegt atļauju atvērt totalizatoru un derību likmju pieņemšanas vietu un organizēt attiecīgās azartspēles Strādnieku ielā 88a, Daugavpilī.

Daugavpils valstspilsētas pašvaldības
domes priekšsēdētājs

A.Elksniņš